

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU AÇIKLANDI

İstanbul Sanayi Odası (İSO), "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması"nın 2016 yılı sonuçlarını açıkladı. 2016 yılında **İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu** sıralamasına 100 yeni firma girdi. Bunlardan 77'si geçen yılki 1000 büyük kuruluşun dışından geldi. 23 kuruluş ise 2015 yılında **İSO 500** içinde yer alıp, bu yıl **İSO İkinci 500**'e gerileyen şirketlerden oluştu. Türkiye'nin **İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu**-2016 araştırmasının, temel bazı verileri bir buçuk ay önce açıklanan **İSO 500** ile önemli ölçüde örtüşüyor. Özellikle, finansman giderlerinin **İSO 500**'de olduğu gibi, **İSO İkinci 500**'de de sanayi kuruluşlarının karlılıklarında temel belirleyici olmayı sürdürdüğü görülüyor.

Sayfa 30-32-34

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Açıklandı

Istanbul Sanayi Odası (İSO), "Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu Araştırması"nın 2016 yılı sonuçlarını açıkladı. 2016 yılında **İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu** sıralamasına 100 yeni firma girdi. Bunlardan 77'si geçen yılki 1000 büyük kuruluşun dışından geldi. 23 kuruluş ise 2015 yılında **İSO 500** içinde yer alıp, bu yıl **İSO İkinci 500'e** gireleyen şirketlerden oluştu.

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2016 araştırmasının, temel bazı verileri bir buçuk ay önce açıklanan **İSO 500** ile önemli ölçüde örtüşüyor. Özellikle, finansman giderlerinin **İSO 500'de** olduğu gibi, **İSO İkinci 500'de** de sanayi kuruluşlarının karlılıklarında temel belirleyici olmayı sürdürdüğü görülüyor. Sıralama ölçütü olarak üretimden satışların kullanıldığı **İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu** araştırmasının 2016 yılı sonuçlarında dikkat çeken temel bazı veriler şu şekilde ortaya çıktı.

İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 2015 yılında 75,6 milyar TL olan üretimden net satışları, 2016 yılında yüzde 8,6 artarak 82,2 milyar TL'ye yükseldi. 2015 yılında reel olarak gerileyen üretimden net satışlar, 2016 yılında hemen hemen hiç değişmedi.

2016 yılında satışların maliyetindeki artışların nispeten yavaşlamasının da katkısıyla, İkinci 500'ün faaliyet karlılığında iyileşme yaşandı. 2015 yılında 7,4 milyar TL olan toplam faaliyet karı, 2016'da yüzde 17,5 artarak 8,7 milyar TL olarak gerçekleşti. Faaliyet karının net satışlara oranı da aynı dönemde yüzde 8,5'ten yüzde 9,4'e yükseldi.

Araştırmanın sonuçları, sanayi kuruluşlarının 2015 yılında 3,8 milyar TL olan finansman giderlerinin 2016 yılında yüzde 16,3 oranında artarak 4,4 milyar TL'ye ulaştığını ortaya koyuyor. Finansman giderlerinin net satışlara oranı ise 0,4 puan artarak yüzde 4,7 oldu.

2016 yılında **İSO İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun** faiz amortisman ve vergi öncesi karı (FAVÖK/EBITDA) ile vergi öncesi dönem karı büyüklükleri de şöyle gerçekleşti. 2015 yılında 10,4 milyar TL olan faiz amortisman ve vergi

öncesi kar büyüklüğü 2016'da yüzde 7,2 oranında artarak 11,1 milyar TL'ye yükseldi. Vergi öncesi dönem karı da yüzde 0,6 oranında artışla 4,4 milyar seviyesinde gerçekleşti. Her iki kar büyüklüğü de reel olarak geriledi.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan: "İkinci 500'ü Oluşturan Sanayiciler De Tüm Zorluklara Rağmen Esas Faaliyetlerine Odaklanabilmıştır"

"2016 hem küresel ekonomi hem de ülkemiz açısından zor bir yıldır. 2015 yılındaki yüzde 2,7'lik büyümenin ardından geçen yıl yüzde 2,4'e gerileyen global büyüme ülkemizdeki firmaların performanslarını da sınırladı. Ancak bu sınırlama KOBİ'ler için daha etkili oldu. Bu dışsal faktörün yanında özellikle, 2016'da yaşadığımız hain darbe girişiminin yılın ikinci yansındaki ekonomik faaliyetlerde yarattığı olumsuz etkiyi de göz ardı edemeyiz.

Nitekim **İSO 500'de** gördüğümüz gibi; büyük şirketler, çok uluslu yapıları, pazar çeşitlilikleri, güçlü sermaye yapıları ve inorganik büyüme olanakları ile gelişme hızlarını göreceli olarak koruyabildiler. Fakat İkinci 500 verilerine baktığımızda; dış pazarlarda genişleme sürecine girmiş olan ve görece olarak sermaye birikimleri daha sınırlı kalan KOBİ'lerimizin, ekonomik yavaşlamalarda daha çok etkilendiğini görmekteyiz.

Yine **İSO 500'e** göre KOBİ ölçekli şirketlerin yer aldığı İkinci 500 şirketlerinin karlılık rasyolarında da, mali dalgalanmaların etkisiyle düşüşler

görülmüyor. **İSO 500'de** olduğu gibi **İSO İkinci 500'de** de mali borçlarda ve ödenen faizlerde ciddi artışlar yaşandığını görüyoruz.

Finansman maliyetleri, İkinci 500'de de şirket karlılıkları üzerinde olumsuz etkisini sürdürüyor. Ölçek büyümek, rekabetçiliğini arttırmak ve pazarını genişletmek için büyük çaplı yatırımlara ihtiyacı olan ve sermaye birikimi nispeten sınırlı olan KOBİ'ler açısından karlardaki yükseliş ve yüksek faiz ortamı, hiç kuşkusuz, dev şirketlere kıyasla daha zorlayıcıdır.

Bütün bu olumsuzluklara karşın **İSO İkinci 500'de** umut veren gelişmelerin de olduğunu söyleyebilirim. Sanayicilerimiz 2016 yılında tüm zorluklara rağmen esas faaliyetlerine odaklanabilmıştır. Bu bağlamda net satışlara oranla faaliyet karlılıklarını yüzde 8,5'ten yüzde 9,4'e çıkarmayı başarmıştır.

Finansman giderlerini nispeten daha etkin yöneten İkinci 500 şirketleri, mali borçlarda da vade yapısını kısmen iyileştirmişlerdir. İkinci 500'ü oluşturan şirketlerin özellikle istihdam verilerine de dikkat çekmek istiyorum. Bu şirketlerimiz, istihdamlarını artırırken, asgari ücret düzenlemesinin de etkisiyle ücretlerinde belirgin bir artış yaratmışlardır. 2016 gibi zorlu bir senede sanayinin ve sanayicimizin göstermiş olduğu performansı takdire değerdir. Zorluklara rağmen, ekonomideki en temel işlevi olan üretmeyi sürdürüp, aş ve iş yaratmayı başararak Türkiye'nin ve Türkiye ekonomisinin yanında olduğunu gösteren sanayicilerimize, değerli bilgilerinizi bizimle paylaştıkları ve araştırmamıza katıldıkları için teşekkür ediyoruz."

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU - 2016

İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:	Kuruluşlar		Üretimden Satışlar (Net) (TL)
	2016	2015	
1	-	Modavizyon Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	242,325,507
2	-	Marshall Boya ve Vernik Sanayi A.Ş.	242,182,445
3	32	Dardanel Önentaş Gıda Sanayi A.Ş.	241,566,926
4	-	Arcelormittal Ambalaj Çeliği San. ve Tic. A.Ş.	241,327,693
5	-	Poyraz Poyraz Fındık Entegre San. ve Tic. A.Ş.	241,283,448
6	119	Kaitun Madencilik Sanayi Nakliye ve Akaryakıt Ticaret A.Ş.	240,831,031
7	151	Greif FPS Turkey Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	240,820,387
8	246	Eti Elektrometalurji A.Ş.	239,214,461
9	17	Mar Tüketim Maddeleri İhr. İth. San. ve Tic. A.Ş.	238,874,923
10	-	ORMA Orman Mahsulleri İntegre San. ve Tic. A.Ş.	238,856,556
13	67	ÇİMTAŞ Çelik İmalat Montaj ve Tesisat A.Ş.	236,540,483
17	87	Gizem Seramik Frit ve Glazür San. ve Tic. A.Ş.	234,851,834
22	1	Emas Makina Sanayi A.Ş.	232,396,461
25	70	OPSAN Orijinal Sac Parça San. ve Tic. A.Ş.	230,324,715
26	195	Karel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.	230,005,507

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU - 2016

İkinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
2016	2015		
30	7	Çağ Çelik Demir ve Çelik Endüstri A.Ş.	228,693,900
31	28	Ermaksan Makina San. ve Tic. A.Ş.	228,494,910
32	-	Assan Panel San. ve Tic. A.Ş.	227,910,093
38	77	Maysan Mando Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	226,129,401
40	40	Kalibre Boru San. ve Tic. A.Ş.	225,557,169
41	71	GRANİSER Granit Seramik San. ve Tic. A.Ş.	225,407,938
48	-	Sarılar Dış Ticaret Ltd. Şti.	222,337,662
54	114	Nev Saç Metal Sanayi İnşaat Nakliye ve Tic. Ltd. Şti.	220,197,027
58	56	Ege Kimya San. ve Tic. A.Ş.	217,202,559
60	+	Feka Otomotiv Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	216,794,681
62	92	Kanca El Aletleri Dövme Çelik ve Makina Sanayii A.Ş.	216,175,557
63	215	Hattat Traktör San. ve Tic. A.Ş.	215,743,773
68	411	Türkiye Demiryolu Makinaları Sanayi A.Ş. (TÜDEMSAŞ)	213,594,356
74	58	Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	211,745,700
80	+	Özak Tekstil Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	209,928,892
82	-	Tırsan Kardan San. ve Tic. A.Ş.	209,275,104
84	200	Sanica Isı Sanayi A.Ş.	208,365,094
86	43	Arma Filtre Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	207,900,127
98	141	Schott Orim Cam San. ve Tic. A.Ş.	205,071,251
99	74	Zahit Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	204,829,238
105	88	Yılmaz Redüktör San. ve Tic. A.Ş.	202,175,654
107	130	Akım Metal San. ve Tic. A.Ş.	201,575,081
126	84	Demisaş Döküm Emaye Mamülleri Sanayi A.Ş.	196,390,561
127	341	Niğdelioğlu Metal Döküm İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	196,306,404
131	242	Subor Boru San. ve Tic. A.Ş.	195,434,081
132	140	Kurtoğlu Bakır Kurşun Sanayi A.Ş.	194,551,656
134	-	Çebitaş Demir Çelik Endüstrisi A.Ş.	194,347,833
140	217	Sampa Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	193,109,412
147	-	BPO B-Plas Plastic Omnium Otomotiv Plastik ve Metal Yan Sanayi A.Ş.	188,829,246
148	174	Spot Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	188,402,482
149	212	Camiş Madencilik A.Ş.	188,399,784
150	124	Coşkunöz Isı Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	188,316,624
155	103	Contitech Lastik San. ve Tic. A.Ş.	186,383,173
157	206	Akplas Plastik Kalıp San. ve Tic. A.Ş.	185,453,761
158	65	Nemak İzmir Döküm Sanayi A.Ş.	185,378,294
159	180	Grammer Koltuk Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.	184,619,531
160	100	Çelsantaş Çelik Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	184,585,109
163	160	ZF Lemförder Aks Modülleri San. ve Tic. A.Ş.	183,844,574
164	190	Çelikel Alüminyum Döküm İmalat San. ve Tic. A.Ş.	183,784,439
168	149	Özyaşar Tel ve Galvanizleme Sanayi A.Ş.	182,433,930
174	+	Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.	180,271,636
181	298	Pressan Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.	178,431,518
186	+	Dekoral Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	176,348,082
189	264	Başak Traktör Tarım Ziraat ve İş Makinaları San. Tic. A.Ş.	175,830,352
190	+	Yolbulan Demir San. ve Tic. A.Ş.	175,762,655
191	178	Kale Oto Radyatör San. ve Tic. A.Ş.	175,724,788
193	244	SAFAŞ Saf Plastik San. ve Tic. A.Ş.	175,540,652
194	163	Astaş Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	175,380,553
196	306	Baylan Ölçü Aletleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	173,444,234
198	229	Murat Ticaret Kablo Sanayi A.Ş.	173,120,422
200	219	Parsan Makina Parçaları Sanayii A.Ş.	172,305,052
209	355	Cam Merkezi San. ve Tic. A.Ş.	170,196,531
210	261	Alarko Carrier San. ve Tic. A.Ş.	169,586,627
212	192	GENTAŞ Genel Metal San. ve Tic. A.Ş.	168,961,372
215	162	Jantsa Jant San. ve Tic. A.Ş.	168,634,908
219	187	Alfa Metal Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	167,781,737
222	313	Mikropor Makina San. ve Tic. A.Ş.	167,288,472
231	+	Kros Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	164,630,476

Sayfa 32'nin devamı

TÜRKİYE'NİN İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU - 2016

Birinci 500 Büyük Kuruluş Sıra No:		Kuruluşlar	"Üretimden Satışlar (Net) (TL)"
2016	2015		
232	120	Cam Elyaf Sanayii A.Ş.	164,294,552
242	191	Surtel Kablo Sanayii A.Ş.	161,612,520
251	167	Termikel Madeni Eşya San. İhr. ve İth. Tic. A.Ş.	158,740,926
256	161	Erkunt Sanayi A.Ş.	158,015,388
261	346	Torun Bakır Alaşımları Metal San. ve Tic. A.Ş.	157,174,682
269	451	Ak-Pres Metal Yedek Parça Makine San. ve Tic. A.Ş.	154,897,020
274	275	Çelik Halat ve Tel Sanayii A.Ş.	153,767,177
275	+	Eurotec Mühendislik Plastikleri San. ve Tic. A.Ş.	153,460,715
290	390	Kırpark Otomotiv Parçaları San. ve Tic. A.Ş.	151,112,687
298	228	Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	149,379,197
301	105	P.M.S. Metal Profil Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	147,696,749
302	207	Pireks Bakır Alaşımları San. ve Tic. A.Ş.	147,570,809
305	-	Emta Kablo San. ve Tic. A.Ş.	147,082,028
306	317	Valf Sanayii A.Ş.	146,834,367
307	364	Aydın Endüstri San. ve Tic. A.Ş.	146,421,538
309	270	Elektromed Elektronik Sanayi ve Sağlık Hizmetleri A.Ş.	146,153,771
322	225	Kablotek Kablo San. ve Tic. A.Ş.	142,439,496
331	423	Egeplast Ege Plastik Tic. ve San. A.Ş.	140,451,795
336	374	İBA Kimya San. ve Tic. A.Ş.	139,881,091
340	+	Pirelli Otomobil Lastikleri A.Ş.	138,978,644
341	372	Ego Elektrikli Aletler Sanayi A.Ş.	138,711,387
348	382	CMK Kablo Elektrik Sanayi İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	137,356,451
349	262	Müselliimoğlu Demir Çelik Tic. ve San. Ltd. Şti.	137,120,062
352	273	Üntel Kabloları San. ve Tic. A.Ş.	136,239,782
366	+	Boskay Metal San. ve Tic. Ltd. Şti.	134,046,513
370	-	Katmerciler Araç Üstü Ekipman San. ve Tic. A.Ş.	133,413,497
371	363	Atiker Metal İthalat İhracat ve İmalat San. Tic. A.Ş.	133,386,242
375	+	Farel Plastik Elektrik ve Elektronik İmalat Sanayi A.Ş.	132,911,103
398	362	Ege Fren San. ve Tic. A.Ş.	128,263,396
399	311	Burak Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	128,247,558
404	433	Erse Kablo San. ve Tic. A.Ş.	126,973,212
407	472	Yarış Otomotiv Makina ve Yedek Parça San. ve Tic. A.Ş.	125,845,921
408	419	Formfleks Yalıtım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.	125,454,041
409	391	Hema Otomotiv Sistemleri A.Ş.	125,144,957
414	379	Has Çelik ve Halat San. Tic. A.Ş.	124,005,105
416	438	Hema TRW Otomotiv Direksiyon Sistemleri A.Ş.	123,124,608
427	271	Ebion Kablo San. Tic. A.Ş.	120,690,524
428	318	Emin Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	120,053,921
431	442	Belgin Madeni Yağlar Tic. ve San. A.Ş.	118,680,319
433	25	Demirer Kablo Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.	117,825,680
440	+	Reçber Kablo San. ve Tic. Ltd. Şti.	116,082,490
445	452	Bantboru San. ve Tic. A.Ş.	115,432,403
446	418	Işık Plastik Sanayi ve Dış Ticaret Pazarlama A.Ş.	115,043,831
448	370	Çuhadaroğlu Metal Sanayi ve Pazarlama A.Ş.	114,694,388
449	+	Hacı Ayvaz Endüstriyel Mamuller San. ve Tic. A.Ş.	114,655,747
454	+	Panda Alüminyum A.Ş.	113,533,846
463	457	Ergaz San. ve Tic. A.Ş.	111,361,688
464	+	Birinci Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	111,064,087
465	424	EVAS Ev Aletleri Sanayi Ltd. Şti.	111,040,005
467	+	2M Kablo San. ve Tic. A.Ş.	110,704,465
469	+	Alpplas Endüstriyel Yatırımlar A.Ş.	110,312,736
470	+	Beta Kimya San. ve Tic. A.Ş.	110,311,829
479	494	Dalgakıran Makina San. ve Tic. A.Ş.	109,113,215
488	445	VİG Metal San. Tic. Ltd. Şti.	106,021,228
489	296	Akdaş Döküm San. ve Tic. A.Ş.	105,864,733
491	487	Bağın Yağ Sanayi Tesisleri İmalat ve İşletmeciliği A.Ş.	105,664,294
492	+	Hatipoğlu Plastik Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş.	105,465,987
493	+	Mita Kalıp ve Döküm Sanayi A.Ş.	105,323,412